

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 7 W STRZELCACH OPOLSKICH

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie MEN z 2017 r. w sprawie warunków organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
4. Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic (Nowa Era).
5. Statut Szkoły.

II. FORMY I METODY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Obszary aktywności podlegające ocenianiu:

- czytanie map różnej treści,
- wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych,
- umiejętność posługiwania się przyrządami oraz modelami geograficznymi,
- umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- umiejętność odczytywania i wykorzystania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnica wysokości, średnie temperatur, amplitudy, spadek temperatury z wysokością, różnice czasowe),
- umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym,
- wkład w pracę i przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji (udział w dyskusjach: argumentowanie, przekonywanie),
- formy aktywności dodatkowej.

2. Formy aktywności podlegające ocenie.

- sprawdziany wiadomości i umiejętności po zakończonym dziale,
- kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub ze znajomości mapy,
- odpowiedzi ustne z trzech ostatnich tematów lekcyjnych,

- prace domowe,
- aktywność podczas lekcji,
- uczestnictwo w konkursach geograficznych,
- prezentowanie pracy grupy,
- wykonywanie prac dodatkowych, wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem, jak i wykraczających poza program.

III. ZASADY I KRYTERIA OCENIANIA

1. Sprawdziany:

- Sprawdziany są obowiązkowe. W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie, powinien napisać go w terminie dwutygodniowym od momentu powrotu do szkoły (czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem).
- Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej.
- Sprawdziany powinny być ocenione i oddane w ciągu dwóch tygodni.
- Jeśli uzyskana przez ucznia ocena ze sprawdzianu nie satysfakcjonuje go – istnieje możliwość poprawy w terminie ustalonym przez nauczyciela (poprawa nie może odbyć się później niż dwa tygodnie od oddania prac).
- Ocenę z poprawy sprawdzianu wpisuje się do dziennika obok oceny poprzedniej.

2. Kartkówki:

- Kartkówki z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane
- Nauczyciel powinien ocenić kartkówki w ciągu dwóch tygodni

3. Kryteria oceniania sprawdzianów i kartkówek.

Zasady oceniania sprawdzianów:

100% - ocena celująca

90% - 99% - ocena bardzo dobra

76% - 89% - ocena dobra

56% - 75% - ocena dostateczna

36% - 55% - ocena dopuszczająca

0% - 35% - ocena niedostateczna.

5. Ocenianie aktywności uczniów.

a) Aktywność cząstkowa znak „plus”, „minus”:

- Uczeń może otrzymać „+” lub „-”, za aktywność podczas lekcji: częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi, rozwiązywanie przykładowych ćwiczeń, aktywną pracę w grupie, jak również za wszelkie prace wykonywane przez ucznia z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela;
- Uczeń może otrzymać znak „-” za:
 - Błędne udzielenie odpowiedzi na proste pytanie z omówionego tematu
 - brak oznak pracy w grupie,

- niewykonywanie prostych czynności w toku lekcji.

IV. ARCHIWIZACJA PRAC

Archiwizacji do końca roku szkolnego, czyli 31 VIII podlegają: sprawdziany i kartkówki. Po okresie archiwizacji wyżej wymienione prace zostają zniszczone.

V. SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PRAC UCZNIOM, RODZICOM LUB PRAWNYM OPIEKUNOM.

Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy własnej w obecności nauczyciela i uzyskania związanej motywacji uzyskanej oceny.

Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych spotkań z wychowawcą klasy, ale tylko w obecności nauczyciela geografii.

VI. ZASADY POPRAWIANIA WYNIKÓW NIEKORZYSTNYCH

Uczeń ma prawo poprawienia wyników niekorzystnych z pisemnych sprawdzianów wiadomości i umiejętności. Poprawienie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawienia wyników uczeń otrzymuje nowe zadania o podobnym stopniu trudności co poprzednie. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac.

VII. SPOSÓB WYSTAWIENIA OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Przy wystawianiu ocen semestralnych i rocznych nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów umożliwiających podnoszenie proponowanej oceny.
2. Ocena semestralna lub roczna nie jest średnią ocen cząstkowych. Przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej największe znaczenie mają sprawdziany, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Inne oceny mają charakter wspomagający.
3. Przy wystawieniu oceny rocznej uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku.
4. O ocenie pozytywnej uczeń powinien być poinformowany 14 dni przed klasyfikacją, o ocenie niedostatecznej – miesiąc wcześniej.

VIII. USTALENIA DODATKOWE

1. Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji.
2. W ciągu semestru uczeń może raz zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Za nieprzygotowanie uważa się nieopanowanie przez ucznia materiału z trzech ostatnich lekcji oraz brak pracy domowej. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji na zajęciach, na których zostały zapowiedziane sprawdziany lub kartkówki lub na lekcjach powtórzeniowych.
3. Braki w zeszytach i wszelkie zaległości wynikłe z powodu nieobecności ucznia powinny być uzupełniane na bieżąco.

4. Jeżeli podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub innych materiałów) wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawienia.
5. W przypadku posiadania przez ucznia opinii lub orzeczenia PPP nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne lub metody pracy do zaleceń poradni i możliwości ucznia.

IX. OGÓLNE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE:

- **stopień niedostateczny**

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej - potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

- **Stopień dopuszczający (wymagania konieczne)**

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. Tu: opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

- **Stopień dostateczny (wymagania podstawowe)**

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności: posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź ustna odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, wartościuje elementy działalności człowieka w środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

- **Stopień dobry (wymagania rozszerzające)**

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem

poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka w środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

- Stopień **bardzo dobry (wymagania dopełniające)**

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. W szczególności: przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizację zadań oraz omawianych zagadnień, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

- Stopień **celujący (wymagania wykraczające)**

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobra, a ponadto w zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawę programową, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Ponadto uczeń powinien wykazać się znaczącymi osiągnięciami w konkursach na poziomie ponadszkolnym.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne zawiera plan wynikowy
opracowany według programu nauczania geografii dla szkoły podstawowej – Planeta Nowa
autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic (nowa era)